Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
NICHOLASA EMILIOUA
od 2. lipnja 2022. [1]

Predmet C-147/21

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF),
Florame,
Hyteck Aroma-Zone,
Laboratoires Gilbert,
Laboratoire Léa Nature,
Laboratoires Oméga Pharma France,
Pierre Fabre Médicament,
Pranarom France,
Puressentiel France
protiv
Ministre de la Transition écologique,
Premier ministre

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Usklađivanje zakonodavstva – Biocidni proizvodi – Cilj zaštite zdravlja i okoliša – Mogućnost država članica da usvoje ograničavajuće mjere u pogledu poslovnih praksi i oglašavanja"

I. Uvod

1. Kako bi poboljšao zaštitu javnog zdravlja i okoliša, francuski zakonodavac odlučio je da rodenticidi i insekticidi, kao dvije kategorije biocidnih proizvoda, ne mogu biti predmet određenih poslovnih praksi kao što su popusti, rabati i povrati. Usto je ograničio oglašavanje tih kategorija proizvoda kao i određenih dezinfekcijskih sredstava.

2. U glavnom postupku nekoliko društava zahtijeva poništenje tih pravila te osporava njihovu usklađenost s, među ostalim, Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda [2].

[1] Izvorni jezik: engleski

[2] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL 2012., L 167, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 49., str. 181. i ispravci SL 2015., L 297, str. 10. i SL 2017., L 280, str. 57.; u daljnjem tekstu: Uredba o biocidnim proizvodima)

3. Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) dvoji je li tom uredbom ostvareno iscrpno usklađenje koje bi zabranjivalo sporna nacionalna pravila te, ako nije, pod kojim se uvjetima ta pravila mogu usvojiti.

4. Shodno tomu, ovaj se predmet odnosi na opseg autonomije koju države članice imaju nakon usvajanja Uredbe o biocidnim proizvodima. Podredno, u ovom se predmetu razmatraju uvjeti pod kojima odredbe Ugovora dopuštaju nacionalna pravila poput spornih.

II. Pravni okvir

A. Pravo Europske unije

5. Prema njezinu članku 1. stavku 1., svrha i predmet Uredbe o biocidnim proizvodima jest „poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta kroz usklađivanje pravila o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda istodobno osiguravajući visoki stupanj zaštite zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša. Odredbe ove Uredbe temelje se na načelu predostrožnosti s ciljem zaštite zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša. Posebna se pozornost treba posvetiti zaštiti ranjivih skupina".

6. Prema njezinu članku 1. stavku 2., Uredbom o biocidnim proizvodima „utvrđuju [se] pravila za:

(a) uspostavu popisa aktivnih tvari na razini Unije koje se mogu koristiti u biocidnim proizvodima;

(b) odobrenje biocidnih proizvoda;

(c) međusobno priznavanje odobrenja unutar Unije;

(d) stavljanje na raspolaganje na tržištu i uporabu biocidnih proizvoda u jednoj ili više država članica Unije;

(e) stavljanje tretiranih proizvoda na tržište".

7. Članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima odnosi se na oglašavanje. U njemu je predviđeno:

„1. Kod oglašavanja biocidnoga proizvoda, pored poštovanja Uredbe (EZ) br. 1272/2008[3], svaki oglas mora sadržavati sljedeći tekst: ‚Biocidni proizvod rabiti pažljivo. Prije uporabe uvijek pročitati deklaraciju i podatke o proizvodu'. Navedeni tekst mora biti jasno odvojen i vidljiv u cijelom oglasu.

2. Riječ ‚biocidni proizvod' u propisanom tekstu oglašivači mogu zamijeniti s jasnom uputom na vrstu proizvoda koji se oglašava.

3. Oglasi biocidnih proizvoda ne smiju prikazivati proizvod tako da dovode u zabludu u vezi s rizicima za zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš ili u vezi s njegovom učinkovitosti. U svakom

[3] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL 2008., L 353, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 20., str. 3. i ispravci SL 2016., L 349, str. 1., SL 2019., L 75, str. 137. i SL 2019., L 117, str. 8.) (u daljnjem tekstu: Uredba o razvrstavanju, označivanju i pakiranju)

slučaju u oglasima za biocidne proizvode se ne smije navoditi sljedeće: ‚biocidni proizvod niskog rizika', ‚neotrovno', ‚bezopasno', ‚prirodno', ‚ekološki prihvatljivo', ‚prihvatljivo za životinje' ili slično."

B. Nacionalno pravo

8. U skladu s novim člankom L. 522-18 Zakonika o okolišu [4]:

„U okviru prodaje biocidnih proizvoda utvrđenih u članku L. 522-1, zabranjuju se popusti, rabati, povrati, razlikovanje općih i posebnih uvjeta prodaje u smislu članka L. 441-1 Trgovačkog zakonika, davanje besplatnih primjeraka i sve druge slične radnje. Zabranjuju se sve poslovne prakse kojima se nastoji izravno ili neizravno zaobići ta zabrana dodjelom popusta, rabata ili povrata za neku drugu skupinu proizvoda koja je povezana s kupnjom tih proizvoda. U uredbi Conseil d'État (Državno vijeće) pojašnjavaju se kategorije predmetnih proizvoda ovisno o rizicima za zdravlje ljudi i okoliš."

9. U skladu s novim člankom L. 522-5-3 Zakonika o okolišu [5]:

„Zabranjuju se sva komercijalna oglašavanja određenih kategorija biocidnih proizvoda utvrđenih u [Uredbi o biocidnim proizvodima]. Neovisno o prvom stavku ovog članka, dopušta se oglašavanje namijenjeno profesionalnim korisnicima na mjestima distribucije proizvoda tim korisnicima i u publikacijama koje su njima namijenjene. U uredbi koja se donosi nakon savjetovanja s Conseilom d'État (Državno vijeće) utvrđuju se kategorije predmetnih proizvoda ovisno o rizicima za zdravlje ljudi i okoliš, kao i uvjeti umetanja oglasa. U tim se oglasima ističu dobre prakse u uporabi i primjeni proizvoda za zaštitu zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša, kao i potencijalne opasnosti za zdravlje ljudi, zdravlje životinja i okoliš."

10. Uredbom br. 2019-642 od 26. lipnja 2019., koja je donesena u skladu s novim člankom L. 522 -18 Zakonika o okolišu, u taj je zakonik dodan članak R. 522-16-1, koji predviđa:

„Kategorije proizvoda navedene u članku L. 522-18, u pogledu kojih se zabranjuju određene poslovne prakse, odnose se na proizvode obuhvaćene vrstama proizvoda 14 i 18 kako su utvrđeni [Uredbom o biocidnim proizvodima]. Te se odredbe ne primjenjuju na biocidne proizvode koji u skladu s člankom 25. iste uredbe ispunjavaju uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja."

11. Uredbom br. 2019-643 od 26. lipnja 2019., koja je donesena u skladu s člankom L. 522-5-3 Zakonika o okolišu, u taj je zakonik dodan novi članak R. 522-16-2, koji glasi:

„I.- Kategorije biocidnih proizvoda navedene u članku L. 522-5-3, u pogledu kojih se zabranjuje komercijalno oglašavanje usmjereno na opću javnost, jesu sljedeće:

1° Proizvodi obuhvaćeni vrstama proizvoda 14 i 18 kako su utvrđeni [Uredbom o biocidnim proizvodima];

[4] Dodan člankom 76. loi n° 2018-938 du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous (Zakon br. 2018/938 od 30. listopada 2018. za uspostavljanje ravnoteže među poslovnim odnosima u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru i za zdravu i održivu prehranu dostupnu svima; u daljnjem tekstu: Zakon od 30. listopada 2018.)

[5] Dodan Zakonom od 30. listopada 2018.

2° Proizvodi obuhvaćeni vrstama proizvoda 2 i 4 kako su utvrđeni istom uredbom i razvrstani, u skladu s odredbama [Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju], kao opasni za vodeni okoliš, uvršteni u 1. kategoriju: akutna toksičnost 1. kategorije (H400) i kronična toksičnost 1. kategorije (H410).

II.- Za proizvode navedene u točki I., sadržaj svih oglasa namijenjenih profesionalnim korisnicima mora biti u skladu s odredbama članka 72. [Uredbe o biocidnim proizvodima] navedene u podtočki 1. točke I. Oglas usto mora jasno i vidljivo sadržavati sljedeće elemente:

1° Dvije rečenice koje glase: ‚Prije uporabe uvjerite se u to da je ona nužna, osobito na mjestima koja posjećuje opća javnost. Kad god je to moguće, dajte prednost alternativnim metodama i proizvodima koji predstavljaju najmanji rizik za zdravlje ljudi, zdravlje životinja i okoliš.'

2° Navođenje vrste biocidnih proizvoda koja je povezana s proizvodom, kako je utvrđeno u Prilogu V. prethodno navedenoj [Uredbi o biocidnim proizvodima].

III.- Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na biocidne proizvode koji ispunjavaju uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja u skladu s člankom 25. [Uredbe o biocidnim proizvodima]."

III. Činjenično stanje, nacionalni postupak i prethodna pitanja

12. Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF) te društva Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre Médicament, Pranarom France i Puressentiel France (u daljnjem tekstu zajedno: tužitelji) dvjema tužbama zahtijevaju od Conseila d'État (Državno vijeće) da poništi Uredbu br. 2019-642 od 26. lipnja 2019. o zabranjenim poslovnim praksama za određene kategorije biocidnih proizvoda (u daljnjem tekstu: sporna Uredba br. 2019-642) i Uredbu br. 2019-643 od 26. lipnja 2019. o komercijalnom oglašavanju određenih kategorija biocidnih proizvoda (u daljnjem tekstu: sporna Uredba br. 2019-643) (u daljnjem tekstu zajedno: sporne uredbe).

13. Tužitelji navode da su donošenjem spornih uredbi prekoračene ovlasti. Oni stoga od Conseila d'État (Državno vijeće) zahtijevaju da Sudu uputi prethodno pitanje o tome je li Uredbom o biocidnim proizvodima ostvareno iscrpno usklađenje. Tužitelji tvrde da se zabrane utvrđene u spornim uredbama protive člancima L. 522-18 i L. 522-5-3 Zakonika o okolišu jer su preopćenite. Tužitelji također tvrde da se spornim uredbama uvodi neopravdana diskriminacija na način da se daje prednost proizvodima na koje se ne odnose sporne zabrane, povrjeđuje pravo na vlasništvo zaštićeno člankom 17. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te da su donesene bez obzira na odredbe članka 1. prvog protokola uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisanu u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP). Dalje tvrde da se sporna Uredba br. 2019-642 protivi Direktivi 2000/31/EZ[6] zato što neopravdano i neproporcionalno zadire u slobodu pružanja usluga te da sporna Uredba br. 2019-643 nije zakonita zato što pretjerano zadire u slobodu izražavanja zajamčenu člankom 10. EKLJP-a.

14. Ministre de la Transition écologique (ministrica ekološke tranzicije, Francuska) u odgovoru na tužbe zahtijeva odbijanje obiju tužbi.

[6] Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.; u daljnjem tekstu: Direktiva o elektroničkoj trgovini)

15. Conseil d'État (Državno vijeće) u svojoj odluci kojom je upućen zahtjev objašnjava zašto treba odbiti sve gore izložene tužbene razloge, uz iznimku onog koji se odnosi na Uredbu o biocidnim proizvodima, koja, prema navodu tog suda, ne sadržava ni jednu odredbu koja državama članicama dopušta ili zabranjuje usvajanje ograničavajućih mjera kao što su one predviđene člancima L. 522-18 i L. 522-5-3 Zakonika o okolišu. Sud koji je uputio zahtjev stoga nije siguran mogu li se takve mjere usvojiti, a da se ta uredba ne povrijedi.

16. U tim je okolnostima Conseil d'État (Državno vijeće) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća pitanja:

„Protivi li se [Uredbi o biocidnim proizvodima] to da država članica u interesu javnog zdravlja i zaštite okoliša donese ograničavajuća pravila u pogledu poslovnih praksi i oglašavanja, poput onih koja se predviđaju člancima L. 522-18 i L. 522-5-3 Zakonika o okolišu? Ovisno o slučaju, pod kojim uvjetima država članica može donijeti takve mjere?"

17. Pisana očitovanja podnijeli su tužitelji, francuska, talijanska i nizozemska vlada te Europska komisija. Tužitelji, francuska vlada i Komisija iznijeli su usmena očitovanja na raspravi održanoj 9. ožujka 2022.

IV. Ocjena

18. Ovaj se predmet odnosi na usklađenost s pravom Unije francuskih nacionalnih pravila [7] koja, s jedne strane, zabranjuju određene poslovne prakse u pogledu dviju kategorija biocidnih proizvoda i, s druge strane, ograničavaju oglašavanje tih kategorija biocidnih proizvoda kao i još dviju dodatnih kategorija.

19. Analizu ću započeti promatranjem stupnja usklađenja ostvarenog Uredbom o biocidnim proizvodima, s obzirom na to da je to akt prava Unije o kojem se sud koji je uputio zahtjev izričito raspituje. Podredno, taj se sud općenito raspituje i o uvjetima pod kojima pravo Unije dopušta donošenje nacionalnih pravila poput spornih. Stoga ću, u mjeri u kojoj je to nužno, sporna pravila razmotriti u odnosu na relevantno pravo Unije, a u ovom predmetu su to odredbe o slobodnom kretanju robe iz članaka 34. i 36. UFEU-a [8]. Međutim, te su odredbe primjenjive samo ako slučaj iz glavnog postupka ima prekogranični element [9], što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi [10].

20. Gore opisanu dvodijelnu analizu provest ću baveći se, kao prvo, nacionalnom zabranom određenih poslovnih praksi (A), a potom, kao drugo, pitanjem oglašavanja (B).

[7] Iako se u prethodnim pitanjima upućuje samo na članke L. 522-18 i L.522-3 Zakonika o okolišu, glavni postupak odnosi se na zakonitost spornih uredbi, kojima su u Zakonik o okolišu dodani članci R. 522-16-1 i R. 522-16-2. Iz odluke kojom je upućen zahtjev proizlazi da se u članku R.-522-16-1 navodi članak L.522-18, dok se u članku R.522-16-2 navodi članak L.522-5-3. Shodno tomu, te dvije skupine odredaba stoga čine dva normativna ansambla koja su kao takva bila predmet interesa stranaka. Stoga ću to prethodna pitanja razmotriti kao da se odnose ne samo na zakonodavne odredbe koje su u njemu izričito spomenute, nego i na članke R.522_16-1 i R.522_16-2 Zakonika o okolišu.

[8] Kao što je to Sud više puta utvrdio, „svaku nacionalnu mjeru, na području koje je iscrpno usklađeno na razini Unije, treba ocijeniti u odnosu na odredbe te mjere usklađivanja, a ne na odredbe primarnog prava". Presuda od 24. veljače 2022., Viva Telecom Bulgaria (C-257/20, EU:C:2022:125, t. 45. i navedena sudska praksa).

[9] Presuda od 19. siječnja 2017., Queisser Pharma (C-282/15, EU:C:2017:26, t. 39. i navedena sudska praksa)

[10] Odluka kojom je upućen zahtjev otkriva da se tužitelji u glavnom postupku pozivaju na Direktivu o elektroničkoj trgovini. Samo ću istaknuti da ta direktiva, s obzirom na to da počiva na načelu „zemlje podrijetla", nije relevantna u ovom predmetu jer se čini da su svi tužitelji francuska društva. Vidjeti u tom pogledu presudu od 11. rujna 2014., Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, t. 34. i 35.).

A. Sporna zabrana poslovnih praksi

21. Članci L.522-18 i R.522-16-1 Zakonika o okolišu zabranjuju popuste, rabate, povrat, razlikovanje općih i posebnih uvjeta prodaje, davanje besplatnih primjeraka i sve druge slične radnje u okviru prodaje određenih biocidnih proizvoda koji su, u Prilogu V. Uredbi o biocidnim proizvodima (u daljnjem tekstu: Prilog V.), utvrđeni kao vrste proizvoda 14 i 18, uz iznimku onih koji ispunjavaju uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja u skladu s člankom 25. te uredbe.

22. Vrsta proizvoda 14 odnosi se na „rodenticide", koji su u Prilogu V. opisani kao „[s]redstva za suzbijanje miševa, štakora ili drugih glodavaca, na drugi način osim tjeranjem ili privlačenjem". Vrsta proizvoda 18 odnosi se na „insekticide, akaricide i proizvode za suzbijanje drugih člankonožaca", koji su opisani kao „[p]roizvodi za suzbijanje člankonožaca (npr. insekata, pauka i rakova), na drugi način osim tjeranjem ili privlačenjem". I vrsta proizvoda 14 i vrsta proizvoda 18 spadaju pod širu kategoriju naslovljenu „Osnovna skupina 3: Zaštita od nametnika".

23. U narednoj ću analizi zaključiti da se sporna nacionalna zabrana ne protivi Uredbi o biocidnim proizvodima (1.). Usto ću zaključiti da se ta zabrana ne protivi odredbama Ugovora koje se odnose na slobodno kretanje robe (2.).

1. Područje primjene usklađenih pravila

24. Uredba o biocidnim proizvodima donesena je na temelju članka 114. UFEU-a, koji čini glavnu osnovu za donošenje mjera prava Unije nužnih za uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta [11]. Shodno tomu, tom su uredbom usklađena „pravila o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda istodobno osiguravajući visoki stupanj zaštite zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša", kao što je to navedeno u njezinu članku 1. stavku 1. [12]. S tim u vezi, u članku 1. stavku 2. navedene su kategorije pravila utvrđenih tom uredbom. Među njima su, pod točkom (d), pravila za „stavljanje na raspolaganje na tržištu i uporabu biocidnih proizvoda u jednoj ili više država članica Unije".

25. Slučaj iz glavnog postupka odnosi se na biocidne proizvode, a moglo bi se tvrditi da je kategorija pravila za „stavljanje na raspolaganje na tržištu i uporabu" dovoljno široka da obuhvati pravila kojima se zabranjuju određene prakse utvrđivanja cijena. Naime, „stavljanje na raspolaganje na tržištu" definirano je u članku 3. stavku 1. točki (i) kao „svaka isporuka biocidnih proizvoda […] za distribuciju ili uporabu u okviru trgovačke djelatnosti, bilo uz plaćanje bilo bez naknade".

26. Međutim, ocjena toga je li nekim aktom prava Unije iscrpno usklađeno određeno područje mora se provesti tako da se promatra konkretno područje o kojem je riječ, a ne općenito definirane pravne kategorije [13].

27. To područje u ovom predmetu čini zabrana „popusta, rabata, povrata, razlikovanja općih i posebnih uvjeta prodaje […], davanja besplatnih primjeraka i svih drugih sličnih radnji" u okviru prodaje određenih biocidnih proizvoda.

[11] Vidjeti, primjerice, mišljenje nezavisnog odvjetnika N. Wahla u predmetu Ugovor iz Marakeša o pristupu objavljenim djelima (3/15, EU:C:2016:657, t. 71.).

[12] Vidjeti također uvodnu izjavu 3. Uredbe o biocidnim proizvodima i presudu od 14. listopada 2021., Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, t. 35. i navedenu sudsku praksu).

[13] Vidjeti, u tom pogledu, mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Bobeka u predmetu Lietuvos Respublikos Seimas (C-2/18, EU:C:2019:180, t. 27. do 29.) i mišljenje P. Mengozzija u predmetu Monsanto Technology (C-428/08, EU:C:2010:128, t. 47.).

28. Ako su to poslovne prakse koje su relevantne u ovom predmetu, ističem, zajedno s francuskom i nizozemskom vladom kao i Komisijom, da Uredba o biocidnim proizvodima ne sadržava ni jednu odredbu koja se izričito na njih odnosi.

29. Kao što to Komisija navodi, Uredba o biocidnim proizvodima ponajprije se odnosi na odobravanje stavljanja biocidnih proizvoda na raspolaganje na tržištu i njihove uporabe. Odredbe o uporabi biocidnih proizvoda poprilično su ograničene te uglavnom predviđaju da njihova uporaba podliježe, i mora biti u skladu sa, zahtjevima u pogledu odobravanja, označivanja i pakiranja [14].

30. S obzirom na to, odredbe koje su sadržajno najbliže predmetnoj problematici nalaze se u člancima 69. i 72. Uredbe o biocidnim proizvodima, koji sadržavaju zahtjeve u pogledu pakiranja i označivanja, s jedne strane, odnosno oglašavanja, s druge. Ističem da ni jedna od tih odredbi nije relevantna za zabranu praksi o kojima je ovdje riječ [15].

31. Sami su tužitelji na raspravi priznali da Uredba o biocidnim proizvodima ne sadržava nikakve odredbe o praksama utvrđivanja cijena. Međutim, naveli su da sporna nacionalna pravila remete usklađeni okvir sačinjen od te uredbe i Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju. Objasnili su da je nacionalnim pravilima o poslovnim praksama uveden dodatni normativni sloj s novim kategorijama proizvoda, koji je nepredvidljiv za proizvođače jer ne pokazuje nikakvu izravnu vezu s rizikom povezanim s danim proizvodom. Prema mišljenju tužiteljâ, sporna nacionalna pravila na taj način narušavaju slobodno kretanje biocidnih proizvoda, čime se protive cilju navedenih uredbi. Osim toga, tužitelji tvrde da Uredba o biocidnim proizvodima opseg djelovanja država članica ograničava na informacijsku politiku o učincima biocidnih proizvoda, kao što to zahtijeva članak 17. stavak 5. treći podstavak te uredbe. Međutim, oni smatraju da sporna zabrana nije obuhvaćena takvom politikom.

32. U tom pogledu, a u kontekstu Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju, ističem da su tim aktom usklađeni, u bitnome, kriteriji za razvrstavanje tvari i smjesa te da su njime utvrđena pravila o označivanju i pakiranju opasnih tvari i smjesa [16]. Drugim riječima, ta uredba ima za cilj „odrediti svojstva na temelju kojih bi tvari odnosno smjese trebalo razvrstati kao opasne kako bi se opasnosti tvari i smjesa ispravno utvrdile i priopćile opasnosti koje od njih prijete” [17] te utvrđuje opće standarde pakiranja kako bi se osigurala sigurna isporuka odnosnih proizvoda [18].

33. Uredba o razvrstavanju, označivanju i pakiranju ističe se u Uredbi o biocidnim proizvodima kao referentna točka u kontekstu odobravanja aktivnih tvari i biocidnih proizvoda [19]. Ta se uredba ističe i prilikom određivanja zahtjevâ u vezi s označivanjem i pakiranjem biocidnih proizvoda (članak 69. Uredbe o biocidnim proizvodima) i njihovim oglašavanjem (članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima), zato što ona sadržava posebna pravila u obama tim područjima čiju primjenu Uredba o biocidnim proizvodima čuva [20]. Iako, kako iz navedenog proizlazi, Uredba o razvrstavanju, označivanju i pakiranju nadopunjava Uredbu o biocidnim proizvodima u tim

[14] Vidjeti članak 17. stavak 1. i stavak 5. prvi podstavak ili članak 22. stavak 1. Uredbe o biocidnim proizvodima.

[15] O članku 72. Uredbe o biocidnim proizvodima govorit će se u dijelu B ovog mišljenja, jer je ta odredba izravno relevantna za sporno nacionalno pravilo o oglašavanju.

[16] Vidjeti članak 1. Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju.

[17] Uvodna izjava 10. Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju

[18] Uvodna izjava 51. Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju

[19] Vidjeti članak 3. točku (f), članak 5. stavke 1. i 3., članak 10. stavak 1. točku (b) i članak 28. stavak 2. točku (a) Uredbe o biocidnim proizvodima u pogledu pitanja aktivnih tvari i članak 19. stavak 4. točku (b) te uredbe u pogledu odobravanja biocidnih proizvoda.

[20] Vidjeti članak 48. Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju u pogledu oglašavanja te njezine glave III. do V. u pogledu označivanja i pakiranja.

pogledima te iako potonja predviđa da načelno ne dovodi u pitanje prvonavedenu [21], ističem da Uredba o razvrstavanju, označivanju i pakiranju ne sadržava nikakva dodatna pravila relevantna za poslovne prakse o kojima je ovdje riječ.

34. Što se tiče članka 17. stavka 5. trećeg podstavka Uredbe o biocidnim proizvodima, na koji se tužitelji također pozivaju, ta odredba od država članica zahtijeva da poduzmu „mjere kako bi se javnosti dostavile prikladne informacije o prednostima i rizicima u vezi s biocidnim proizvodima i načinima njihove što manje uporabe". Međutim, potvrda nadležnosti država članica koja iz toga proizlazi ne znači da je opseg djelovanja država članica ograničen na takvu informacijsku politiku.

35. Može li se ipak tvrditi da sporna zabrana, iako se nominalno ne odnosi na informacijsku politiku, narušava normativnu ravnotežu koju je zakonodavac Unije postigao između, s jedne strane, nastojanja da se poboljša unutarnje tržište biocidnih proizvoda i, s druge, zaštite javnog zdravlja i okoliša? Drugim riječima, može li se tvrditi da je zakonodavac Unije htio da ograničavanje uporabe biocidnih proizvoda nakon njihova stavljanja na tržište bude moguće samo kroz informacijsku politiku država članica na temelju članka 17. stavka 5. trećeg podstavka Uredbe o biocidnim proizvodima?

36. Smatram da ne. Odredbe o nadležnosti država članica u području informiranja dopunjavaju, unutar strukture članka 17. Uredbe o biocidnim proizvodima, opća pravila o mogućnosti stavljanja proizvoda na tržište i njihove uporabe. One su sastavni dio njezina članka 17. stavka 5., koji u prvom podstavku predviđa obvezu da se biocidni proizvode koriste u skladu s uvjetima odobrenja i zahtjevima u pogledu označivanja i pakiranja. U drugom je podstavku objašnjeno da „ispravna uporaba" biocidnih proizvoda „uključuje primjerenu primjenu kombinacije fizikalnih, bioloških, kemijskih ili prema potrebi drugih mjera, pri čemu se uporaba biocidnih proizvoda ograničava na najmanju potrebnu mjeru i poduzimaju se primjerene mjere predostrožnosti". Tomu slijedi, u trećem podstavku, obveza država članica da poduzmu potrebne mjere kako bi se javnosti dostavile prikladne informacije o prednostima i rizicima u vezi s biocidnim proizvodima i načinima njihove što manje uporabe.

37. Dakle, u članku 17. stavku 5. trećem podstavku Uredbe o biocidnim proizvodima pitanju uporabe biocidnih proizvoda ne pristupa se iz perspektive njihove sukladnosti s raznim normativnim zahtjevima (o čemu se govori u njezinu članku 17. stavku 1.), nego iz šire perspektive njihove održive uporabe, što je, prema svemu sudeći, potvrđeno u radnom dokumentu službi Komisije priloženom izvješću te institucije o provedbi Uredbe o biocidnim proizvodima [22]. U tom su dokumentu iz 2021. predstavljene, u poglavlju „Održiva uporaba", mjere koje su države članice poduzele, pri čemu je navedeno da se Direktiva 2009/128/EZ [23] ne primjenjuje na biocidne proizvode te da će se „korist od takvog proširenja primjene razmotriti u kontekstu buduće ocjene Uredbe o biocidnim proizvodima" [neslužbeni prijevod] [24].

38. Ističem da članak 17. stavak 5. treći podstavak Uredbe o biocidnim proizvodima odgovara, vrlo široko govoreći, članku 7. Direktive o održivoj upotrebi pesticida, koji se odnosi na „Informiranje i podizanje svijesti". Međutim, ta direktiva sadržava i pravila o nacionalnim

[21] Vidjeti članak 2. stavak 3. točku (m) Uredbe o biocidnim proizvodima.

[22] Radni dokument službi Komisije priložen Izvješću Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Uredbe br. 528/2012, SWD(2021)128 *final*, str. 59. do 61.

[23] Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL 2009., L 309, str. 71.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 7., str. 253.; u daljnjem tekstu: Direktiva o održivoj upotrebi pesticida)

[24] Radni dokument službi Komisije naveden u bilješci 22. ovog mišljenja, str. 59. Članak 18. Uredbe o biocidnim proizvodima predviđa da Komisija „[prema potrebi]" podnosi prijedlog u vezi s mjerama namijenjenima ostvarenju održive uporabe biocidnih proizvoda.

akcijskim planovima, osposobljavanju profesionalnih korisnika, distributera i savjetnika (uključujući sustav izdavanja svjedodžbi), zahtjeve u pogledu prodaje i pravila o posebnim praksama.

39. S obzirom na te okolnosti kao i na vrlo ograničen broj i područje primjene odredbi Uredbe o biocidnim proizvodima koje se odnose na načine osiguravanja održive uporabe biocidnih proizvoda nakon njihova stavljanja na tržište, ne mogu zaključiti da je državama članicama oduzeta nadležnost u tom području.

40. Stoga zaključujem da se sporna zabrana ne protivi Uredbi o biocidnim proizvodima. Ipak, ona podliježe, kada su u pitanju situacije s prekograničnim elementom te uzimajući u obzir specifična obilježja ovog predmeta [25], odredbama Ugovora koje se odnose na slobodno kretanje robe, čemu se sada okrećem.

2. Ograničenja koja proizlaze iz članaka 34. i 36. UFEU-a

41. U ovom ću odjeljku iznijeti razloge koji me navode na zaključak da se sporna zabrana poslovnih praksi ne protivi članku 34. UFEU-a (a). Za slučaj da Sud donese drukčiji zaključak, ponudit ću razloge koji tu zabranu, prema mojemu mišljenju, u svakom slučaju opravdavaju (b).

a) Zabrana se ne protivi članku 34. UFEU-a

42. Zabranjujući količinska ograničenja uvoza između država članica i sve mjere s učinkom istovrsnim takvim ograničenjima, članak 34. UFEU-a izražava temeljno načelo koje jamči slobodno kretanje robe unutar Europske unije [26].

43. Prema ustaljenoj formuli, sve mjere država članica koje mogu izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, ograničiti trgovinu unutar Europske unije smatraju se mjerama s istovrsnim učinkom kao količinska ograničenja u smislu te odredbe [27]. Ta je formula prilagođena u sudskoj praksi započetoj s presudom Keck i Mithouard. Iz te sudske prakse proizlazi da nacionalna mjera ne podliježe članku 34. UFEU-a ako čini način prodaje koji se primjenjuje „na sve relevantne trgovce koji obavljaju djelatnost na nacionalnom području" te ako „na isti način utječ[e], pravno ili činjenično, na stavljanje u promet domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica" [28].

44. Sud je u kasnijoj sudskoj praksi pojasnio da se pojam „način prodaje" primjenjuje na ograničenja ili zabrane koje se ne tiču svojstava proizvoda, nego isključivo načina na koji ih je moguće prodavati [29].

[25] Vidjeti moje komentare u bilješci 10. ovog mišljenja.

[26] Vidjeti, primjerice, presudu od 15. srpnja 2021., DocMorris (C-190/20, EU:C:2021:609, t. 33. i navedenu sudsku praksu; u daljnjem tekstu: presuda DocMorris).

[27] Presuda od 11. srpnja 1974., Dassonville (8/74, EU:C:1974:82, t. 5.). Za noviji primjer, vidjeti presudu DocMorris, t. 34.

[28] Presuda od 24. studenoga 1993., Keck i Mithouard (C-267/91 i C-268/91, EU:C:1993:905, t. 16.) (u daljnjem tekstu: presuda Keck i Mithouard). Iako je bilo rasprave o statusu tog testa, njegova je relevantnost potvrđena u, primjerice, presudi DocMorris, t. 35. Za raspravu vidjeti, primjerice, Schütze, R., „Of types and tests: towards a unitary doctrinal framework for Article 34 TFEU?", *European Law Review*, svezak 41.(6), 2016., str. 826.; Lianos, I., „In Memoriam Keck: The Reformation of the EU Law on the Free Movement of Goods", *European Law Review*, svezak 40.(2), 2015., str. 225.; i Purnhagen, K. P., „Keck is dead, long live Keck? How the court of justice tries to avoid a Sunday Trading Saga 2.0" u *Liber Amicorum L. W. Gormley*, 2019., str. 176.

[29] Vidjeti, primjerice, presude od 21. rujna 2016., Etablissements Fr. Colruyt (C-221/15, EU:C:2016:704, t. 37. i navedena sudska praksa) (u daljnjem tekstu: presuda Etablissements Fr. Colruyt); od 25. ožujka 2004., Karner (C-71/02, EU:C:2004:181, t. 38. i navedena sudska praksa) (u daljnjem tekstu: presuda Karner); ili od 2. prosinca 2010., Ker-Optika (C-108/09, EU:C:2010:725, t. 45.) (u daljnjem tekstu: presuda Ker-Optika).

45. Ističem da se sporna zabrana ne tiče zahtjeva koji se primjenjuju na biocidne proizvode, već sprječava određene metode promidžbe njihove prodaje. Zato treba smatrati, prema mojemu mišljenju, da se tiče „načina prodaje" u smislu te sudske prakse.

46. Što se tiče pitanja je li ta zabrana iz članaka L.522-18 i R. 522-16-1 Zakonika o okolišu u skladu s uvjetima izloženima u točki 43. ovog mišljenja, ističem, kao prvo, da se ona primjenjuje na sve relevantne trgovce koji obavljaju djelatnost na nacionalnom području, neovisno o njihovu državljanstvu. Ona stoga nije formalno diskriminirajuća.

47. Kao drugo, kada je riječ o tome utječe li takva zabrana na prodaju insekticida i rodenticida iz drugih država članica više nego na prodaju takvih proizvoda domaćeg podrijetla, francuska vlada tvrdi da to nije slučaj. Na raspravi je objasnila da zabrana ne stvara nikakve dodatne troškove gospodarskim subjektima iz drugih država članica koji svoje biocidne proizvode žele nuditi u Francuskoj. Ta je vlada usto dodala da se sporna zabrana ne odnosi na sve metode prodaje.

48. Komisija zauzima suprotno stajalište te smatra da sporna zabrana ograničava jedan od alata koji trgovci imaju na raspolaganju kako bi postali prepoznatljivi na francuskom tržištu. Ona stoga više utječe na proizvode iz drugih država članica nego na domaće proizvode.

49. Tužitelji su, na raspravi i u bitnome, zagovarali jednako stajalište [30].

50. Slažem se s francuskom vladom.

51. Iako Komisija s pravom navodi da mogućnost natjecanja putem cijena proizvodâ čini važan alat koji trgovci imaju na raspolaganju, to ne znači da svako ograničenje u tom pogledu automatski treba smatrati obuhvaćenim područjem primjene članka 34. UFEU-a. Sudska praksa Suda u tom je pogledu različita.

52. Sud je pravila kojima je isključena sloboda trgovaca da utječu na najniže cijene [31] ili na cijene općenito [32] smatrao obuhvaćenima zabranom iz članka 34. UFEU-a. Nasuprot tomu, Sud se u presudi Etablissements Fr. Colruyt – u slučaju koji se odnosio na pravilo koje je trgovcima na malo zabranjivalo prodaju duhana po maloprodajnoj cijeni nižoj od one koju je naznačio proizvođač ili uvoznik – vodio činjenicom da su uvoznici mogli odrediti tu cijenu kako bi zaključio da odnosno zakonodavstvo nije podlijegalo članku 34. UFEU-a [33].

53. Mišljenja sam, slično onomu što je utvrđeno u tom predmetu, da je i u ovom predmetu važna činjenica da trgovci mogu određivati cijene. Oni se stoga mogu natjecati na toj razini, u smislu da mogu odlučivati hoće li cijena njihovih proizvoda (koje ne mogu oglašavati) biti viša ili niža.

[30] Oni su to stajalište podredno iznijeli i to u odgovoru na pitanje Suda, a glavni im je argument bio da se zabrana protivi Uredbi o biocidnim proizvodima.

[31] Presuda od 23. prosinca 2015., Scotch Whisky Association i dr. (C-333/14, EU:C:2015:845, t. 32.)

[32] Presuda od 19. listopada 2016., Deutsche Parkinson Vereinigung (C-148/15, EU:C:2016:776, t. 26.; u daljnjem tekstu: presuda Deutsche Parkinson Vereinigung)

[33] Presuda Etablissements Fr. Colruyt, t. 38. do 40.

54. Osim toga, povrh sudske prakse koja se odnosi na metode utvrđivanja cijena, Sud je u sudskoj praksi koja uključuje presude Ker-Optika, Deutsche Parkinson Vereinigung i A naglasio problem pristupa tržištu, koji je dana nacionalna mjera (kojom su se u bitnome zabranjivali neki aspekti prodaje na internetu) izrazito otežavala ako ne i onemogućavala [34].

55. Međutim, čini se da to ovdje nije slučaj.

56. Tužitelji su na raspravi naveli da prodaju biocidne proizvode čije su aktivne tvari esencijalna ulja. Objasnili su da ti proizvodi nude alternativu uobičajenim biocidnim proizvodima dobivenima kemijskom sintezom zato što manje utječu na okoliš. Tužitelji su dalje objasnili da drže malen udio tržišta te da stoga ovise o poslovnim praksama (i oglašavanju) koje im mogu omogućiti bolju vidljivost.

57. Iako priznajem da uvođenje proizvoda koji je alternativa uobičajenom može biti teže, čini se da je to problem s kojim se jednako suočavaju i strani i domaći „alternativni" proizvodi. Smatram da je u ovom predmetu relevantno to je li tim potencijalno alternativnim stranim proizvodima pristup francuskom tržištu znatno otežan zbog sporne zabrane.

58. Mislim da nije.

59. Naravno, i kao što je to francuska vlada istaknula, ne može se isključiti mogućnost da sporna nacionalna zabrana ograničava opseg prodaje, u Francuskoj, proizvoda iz drugih država članica zato što „trgovcima uskraćuje jednu od metoda promocije prodaje" [35].

60. Unatoč tomu, ovdje relevantnom smatram činjenicu da, iako sporna zabrana ograničava neke metode promocije prodaje, trgovci i dalje mogu određivati „pune" cijene insekticida i rodenticida te, kako sam već istaknuo, te proizvode prodavati na mjestima po svojem izboru, bilo preko interneta ili u dućanima.

61. Drugim riječima, u spornom zakonodavstvu ne vidim ništa što bi omogućilo donošenje zaključka da zabrana popusta, rabata, povrata, razlikovanja općih i posebnih uvjeta prodaje, davanja besplatnih ili primjeraka i svih drugih sličnih radnji uskraćuje trgovcima sredstvo prodaje, što bi im u bitnome onemogućilo ili izrazito otežalo da se stvarno natječu s lokalnim proizvodima te bi se stoga moglo usporediti sa zabranom prodaje preko interneta ili nametanjem fiksnih ili najnižih cijena.

62. Međutim, za slučaj da se Sud ne složi s tom analizom i zaključi da sporna nacionalna zabrana podliježe članku 34. UFEU-a, u nastavku ću ponuditi razloge koji, prema mojemu mišljenju, opravdavaju tu zabranu.

[34] Presuda Ker-Optika, t. 54.; presuda Deutsche Parkinson Vereinigung, t. 25. odnosno presuda od 1. listopada 2020., A (oglašavanje i prodaja lijekova na internetu) (C-649/18, EU:C:2020:764, t. 76.). Sud je u potonjoj presudi odnosnu mjeru analizirao s obzirom na Direktivu o elektroničkoj trgovini. Nasuprot tomu, nezavisni odvjetnik H. Saugmandsgaard Øe ju je analizirao s obzirom na članke 34. i 36. UFEU-a, vidjeti njegovo mišljenje u predmetu A (Oglašavanje i prodaja lijekova na internetu) (C-649/18, EU:C:2020:134, točke 44. do 49. i 69. i sljedeće točke) (u daljnjem tekstu: mišljenje u predmetu A). Vidjeti također presudu od 11. prosinca 2003., Deutscher Apothekerverband (C-322/01, EU:C:2003:664, t. 74. do 76.).

[35] Kao što je to utvrđeno u pogledu zabrane preprodaje uz gubitak u presudi Keck i Mithouard, t. 13.

b) Sporna zabrana u svakom je slučaju opravdana

63. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, prepreka slobodnom kretanju robe može se opravdati jednim od razloga od općeg interesa iz članka 36. UFEU-a ili važnim razlogom u općem interesu [36].

64. U odluci kojom je upućen zahtjev objašnjeno je da sporna zabrana služi zaštiti javnog zdravlja i okoliša [37].

65. Prvo opravdanje odgovara aspektima povezanima sa zdravljem koji su prepoznati u članku 36. UFEU-a. Kao što je to Sud više puta utvrdio, „zdravlje i život ljudi na prvom [su] mjestu s obzirom na dobra i interese koje Ugovor štiti [te] je na državama članicama da se odluče za razinu zaštite javnog zdravlja koju žele postići kao i za način na koji je žele doseći. Budući da se to može razlikovati od jedne države članice do druge, državama članicama valja priznati marginu prosudbe” [38].

66. Što se tiče, kao drugo, okoliša, njegova je zaštita prepoznata u sudskoj praksi kao važan razlog u općem interesu [39].

67. Ističem da, u mjeri u kojoj je sporna zabrana namijenjena ograničavanju uporabe proizvoda koji „zbog svojih intrinzičnih svojstava i povezanih načina uporabe mogu predstavljati rizik za ljude, životinje i okoliš” [40], taj cilj može opravdati ograničenje trgovine koje ta zabrana podrazumijeva.

68. Međutim, da bi ograničenje bilo opravdano, ono mora zadovoljavati kriterij proporcionalnosti. To jest, mora biti prikladno za ostvarenje željenog cilja te ne smije prekoračivati ono što je nužno za njegovo ostvarenje. Drugim riječima, ne smije biti drugih mjera kojima se taj cilj može ostvariti, a da manje ograničavaju slobodu kretanja robe [41].

69. Kada je riječ o njezinoj prikladnosti, sporna zabrana ne uklanja sve slučajeve nepotrebne uporabe insekticida i rodenticida (jednostavno zato što nije moguće isključiti nepotrebnu uporabu tih proizvoda kupljenih po punoj cijeni). Međutim, smatram da se razumno može očekivati da će izostanak financijske pogodnosti prilikom njihove kupovine donekle smanjiti taj rizik jer će obeshrabriti nepotrebne kupovine (koje mogu dovesti do nepotrebne uporabe).

70. Kada je riječ o nužnosti, Komisija je na raspravi, u odgovoru na pitanje Suda, navela da manje ograničavajuće mogu biti mjere koje propisuju sadržaj oglasa ili koje prodavatelje obvezuju da pruže informacije o povezanim rizicima.

71. Ti mi navodi nisu uvjerljivi.

72. Što se tiče prve mogućnosti, Komisija u relevantnom dijelu svojih očitovanja osporava usklađenost s Uredbom o biocidnim proizvodima dodatnog navoda koji je francuski zakonodavac propisao kao obvezan dio svih oglasa za te proizvode. Taj dodatni navod, o kojemu se podrobno

[36] Presuda Ker-Optika, t. 57. i navedena sudska praksa

[37] Podsjećam na to da članak 522-18 Zakonika o okolišu propisuje da se „[u] uredbi koja se donosi nakon savjetovanja s Conseilom d'État [Državno vijeće] utvrđuju […] kategorije predmetnih proizvoda ovisno o rizicima za zdravlje ljudi i okoliš”.

[38] Presuda Deutsche Parkinson Vereinigung, t. 30. i navedena sudska praksa

[39] Vidjeti, primjerice, presudu od 6. listopada 2015., Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015:658, t. 43. i navedena sudska praksa).

[40] Uvodna izjava 1. Uredbe o biocidnim proizvodima

[41] Vidjeti, primjerice, presudu Ker-Optika, t. 65.

govori u dijelu B odjeljka IV. ovog mišljenja, u bitnome poziva na promišljanje o rizicima. Slažem se s Komisijom da taj dodatni navod nije u skladu s iscrpnim usklađenjem koje je Uredbom o biocidnim proizvodima ostvareno u pogledu tog konkretnog pitanja. S obzirom na to, pružanje dopunskih informacija o rizicima proizvoda koji se oglašavaju, u okviru oglasa za te proizvode, ne može se smatrati manje ograničavajućom alternativom spornoj zabrani.

73. Što se tiče druge mogućnosti, mišljenja sam da bi se takvo priopćavanje informacija od strane prodavatelja, da bi bilo smisleno i jednako učinkovito kao izostanak financijske pogodnosti, moralo temeljiti na određenoj razini stručnosti, koja bi se vjerojatno stjecala osposobljavanjem. Smatram da to, zajedno s inače nejasnim modalitetima odnosnog scenarija, onemogućuje zaključak da je ta mogućnost manje otegotna [42].

74. Sama je Komisija priznala da te predložene alternative možda ne bi bile dovoljne za ostvarenje željenih ciljeva te da bi mogle dovesti do proturječnih poruka. Naime, slažem se da pristup u okviru kojeg prodavatelj kupce obavještava o intrinzičnim rizicima proizvoda koje nudi, a istodobno im nudi značajan popust i nekoliko besplatnih uzoraka nekog insekticida, nije dosljedan.

75. Naposljetku, moglo bi se tvrditi da bi manje otegotan način izbjegavanja nepotrebne uporabe biocidnih proizvoda činila informacijska kampanja utemeljena na nadležnosti država članica koja im je priznata u članku 17. stavku 5. trećem podstavku Uredbe o biocidnim proizvodima [43]. U tom pogledu priznajem da je Sudu poprilično teško apstraktno procijeniti potencijalnu zamjenjivost tih dviju različitih politika u smislu njihovih učinaka. Prema mojemu mišljenju, edukacija putem javne informacijske kampanje po samoj svojoj prirodi zahtijeva određeno vrijeme kako bi izazvala promjenu razmišljanja i ponašanja. S obzirom na to, mogu razumjeti zašto je se ne bi smatralo prikladnom za rješenje problema koji se doživljava kao akutan. Osim toga, postojanje odmah dostupne financijske pogodnosti može jednostavno poništiti edukacijske napore te stoga nije nerazumno smatrati da je uklanjanje te financijske pogodnosti nužno za smisleno ostvarenje željenog cilja.

76. Osim toga, iz članka R. 522-16-1 Zakonika o okolišu proizlazi da se zabrana ne primjenjuje kada dani insekticid ili rodenticid ispunjava uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja u skladu s člankom 25. Uredbe o biocidnim proizvodima. Taj se postupak primjenjuje na, načelno, biocidne proizvode koji predstavljaju nizak rizik za zdravlje i okoliš [44]. Prema mojemu mišljenju, to pokazuje da je francuski zakonodavac htio izbjeći pretjeranu regulaciju koja bi utjecala na proizvode koje se ne smatra naročito opasnima te koja bi stoga bila nepotrebna.

77. S obzirom na te okolnosti te za slučaj da Sud, protivno mojem prijedlogu, zaključi da sporna zabrana podliježe članku 34. UFEU-a, smatram da je opravdava cilj zaštite zdravlja i okoliša, da je prikladna za ostvarenje tog cilja te da ne prekoračuje ono što je nužno za njegovo ostvarenje.

[42] Za usporedbu, vidjeti pravila o osposobljavanju „profesionalnih korisnika, distributera i savjetnika” u članku 5. Direktive o održivoj upotrebi pesticida.

[43] Vidjeti točku 34. ovog mišljenja.

[44] Vidjeti uvodne izjave 29. i 30. Uredbe o biocidnim proizvodima.

B. Nacionalna pravila o oglašavanju

78. Članci L. 522-5-3 i R. 522-16-2 Zakonika o okolišu zabranjuju oglašavanje četiriju kategorija biocidnih proizvoda kada je to oglašavanje usmjereno na opću javnost. Oglašavanje tih proizvoda moguće je kada je usmjereno na profesionalce, na mjestima gdje im se ti proizvodi distribuiraju i u publikacijama koje su njima namijenjene. Međutim, oglas u tom slučaju mora sadržavati poseban navod koji, u bitnome, poziva da se promisli je li uporaba tih biocidnih proizvoda nužna.

79. Ta se pravila odnose na vrste proizvoda 14 i 18 (koji su također zahvaćeni zabranom određenih poslovnih praksi o kojoj se govorilo u dijelu A odjeljka IV. ovog mišljenja) te na vrste proizvoda 2[45] i 4[46], što su dvije kategorije dezinfekcijskih sredstava koje su, u skladu s Uredbom o razvrstavanju, označivanju i pakiranju, razvrstane kao opasne za vodeni okoliš, uvrštene u 1. kategoriju: akutna toksičnost 1. kategorije (H400) i kronična toksičnost 1. kategorije (H410). Valja dodati da se nacionalna pravila o oglašavanju ne primjenjuju kada dotični proizvod ispunjava uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja u skladu s člankom 25. Uredbe o biocidnim proizvodima, koji se, kako je već navedeno, primjenjuje na proizvode koji predstavljaju nizak rizik za zdravlje i okoliš[47].

80. Slično onomu što je gore navedeno[48], analiza spornih pravila mora početi razmatranjem stupnja usklađenja koji je ostvaren Uredbom o biocidnim proizvodima te tek potom prijeći, ako je potrebno, na razmatranje članaka 34. i 36. UFEU-a. S obzirom na to, prvo ću se osvrnuti na obvezu uporabe posebnog navoda u oglasima usmjerenima na profesionalce (1.). Nakon toga ću razmatrati zabranu oglašavanja usmjerenog na opću javnost (2.).

1. Obvezna uporaba dodatnog navoda

81. Iz članka R. 522-16-2 točke II. Zakonika o okolišu proizlazi da oglas za rodenticide, insekticide i određena dezinfekcijska sredstva koji je usmjeren na profesionalce mora sadržavati sljedeći navod: „Prije uporabe uvjerite se u to da je ona nužna, osobito na mjestima koja posjećuje opća javnost. Kad god je to moguće, dajte prednost alternativnim metodama i proizvodima koji predstavljaju najmanji rizik za zdravlje ljudi, zdravlje životinja i okoliš.”

82. Iz te odredbe usto proizlazi da taj navod treba koristiti *povrh* onog čija se uporaba nalaže člankom 72. stavkom 1. Uredbe o biocidnim proizvodima, prema kojem svaki oglas biocidnog proizvoda mora sadržavati sljedeći tekst: „Biocidni proizvod rabiti pažljivo. Prije uporabe uvijek pročitati deklaraciju i podatke o proizvodu.”

83. Tužitelji u bitnome tvrde da se uporaba dodatnog navoda protivi članku 72. Uredbe o biocidnim proizvodima, jer se tim člankom iscrpno usklađuje oglašavanje biocidnih proizvoda.

84. Komisija zauzima slično stajalište, dok francuska, talijanska i nizozemska vlada imaju suprotno mišljenje.

[45] Kako je predviđeno u Prilogu V., ta vrsta proizvoda obuhvaća „Dezinfekcijska sredstva i algacide koji nisu namijenjeni za izravnu upotrebu na ljudima ili životinjama”.

[46] Kako je predviđeno u Prilogu V., ta vrsta proizvoda obuhvaća „Dezinfekcijska sredstva na području hrane i hrane za životinje”.

[47] Vidjeti točku 76. ovog mišljenja i članak R. 522-16-2 točku III. Zakonika o okolišu.

[48] Vidjeti točku 19. ovog mišljenja.

85. Kako bi se utvrdilo je li usklađenje koje je ostvareno u odredbama Uredbe o biocidnim proizvodima koje se odnose na oglašavanje iscrpno, u obzir se mora uzeti ne samo tekst tih odredbi, nego i kontekst u kojem se nalaze te ciljevi propisa kojeg su dio [49].

86. Započeo bih napomenom da je članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima jedina odredba te uredbe koja se odnosi na oglašavanje te da se tiče poprilično uskog aspekta sadržaja oglasa. Međutim, činjenica da je materijalno područje primjene pravila Uredbe o biocidnim proizvodima koja se odnose na oglašavanje poprilično ograničeno u usporedbi s (iscrpnim uređenjem oglašavanja) Direktivom 2001/83/EZ [50], koju francuska vlada ističe kao kontrapunkt toj uredbi, ne znači sama po sebi da pravila te uredbe nisu iscrpna. Prema mojemu mišljenju, nije relevantno je li područje primjene danih pravila usko ili široko (u komparativnom smislu), već je relevantna razina podrobnosti koju ta pravila dosežu u pogledu konkretnog (i potencijalno uskog) pitanja koje uređuju [51].

87. Članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima odnosi se na navode koje se mora, odnosno na navode koje je zabranjeno koristiti u oglasima za biocidne proizvode.

88. Prema stavku 1. tog članka, gore izloženi tekst čija se uporaba nalaže u tom stavku mora biti „jasno odvojen i vidljiv u cijelom oglasu”. Stavak 2. tog članka dopušta da se riječ „biocidi” u tom tekstu zamijeni „s jasnom uputom na vrstu proizvoda koji se oglašava”.

89. U stavku 3. tog članka zabranjuju se oglasi koji „dovode u zabludu u vezi s rizicima za zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš ili u vezi s njegovom učinkovitosti” te se određuju navodi koji su „u svakom slučaju” zabranjeni [52].

90. S obzirom na to, čini se da pravila članka 72. Uredbe o biocidnim proizvodima poprilično podrobno uređuju navode o rizicima povezanima s uporabom biocidnih proizvoda. Ona se u toj konkretnoj mjeri čine usporedivima s iscrpnim pravilima o oglašavanju sadržanima u Direktivi 2001/83 [53] (na koju upućuje francuska vlada), a možda su čak i podrobnija od njih. Naime, članak 87. stavak 3. te direktive predviđa da oglašavanje o lijeku mora biti objektivno sa svrhom poticanja racionalne uporabe lijeka, predstavljajući lijek bez uveličavanja njegovih svojstava, te da ne smije dovoditi korisnike u zabludu. Pravilo iz članka 72. Uredbe o biocidnim proizvodima je slično, ali je zapravo podrobnije utoliko što predviđa da se u oglas umetne konkretan navod o sigurnoj uporabi proizvoda te upućuje korisnika na deklaraciju i podatke o proizvodu. Ono je podrobnije i kada je riječ o određivanju navoda koji su zabranjeni zato što mogu dovesti u zabludu.

91. Točno je da, prema svemu sudeći, dodatni navod koji zahtijevaju sporna nacionalna pravila ima isti cilj kao članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima utoliko što služi zaštiti javnog zdravlja i okoliša. Stoga se ne čini da postoji ikakav sukob. Međutim, to ne dovodi u pitanje moju prethodnu analizu zato što, kada je riječ o elementima oglasa koji se odnose na sigurnost, članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima pokazuje da je zakonodavac Unije postigao preciznu ravnotežu između različitih relevantnih aspekata, a u predmetnom slučaju to su „poboljšanje

[49] U tom pogledu vidjeti, primjerice, presudu od 16. srpnja 2015., UNIC i Uni.co.pel (C-95/14, EU:C:2015:492, t. 35. i navedena sudska praksa).

[50] Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL 2001., L 311, str. 67.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 56., str. 27.). Za potvrdu iscrpne prirode pravila o oglašavanju sadržanih u toj direktivi, vidjeti presudu od 8. studenoga 2007., Gintec (C-374/05, EU:C:2007:654, t. 33. i 34.).

[51] Vidjeti također točku 26. ovog mišljenja.

[52] Ti navodi su „biocidni proizvod niskog rizika”, „neotrovno”, „bezopasno”, „prirodno”, „ekološki prihvatljivo”, „prihvatljivo za životinje” ili „slično”.

[53] Vidjeti bilješku 50. ovog mišljenja.

funkcioniranja unutarnjeg tržišta" i, usporedno, osiguravanje „visokog stupnja zaštite zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša"[54]. Smatram da sporna nacionalna pravila narušavaju tu ravnotežu time što nameću dodatan normativni zahtjev.

92. S obzirom na te okolnosti, smatram da je zakonodavac Unije već iscrpno uredio područje oglašavanja, kada je riječ o navodima koji se odnose na rizike biocidnih proizvoda koji se oglašavaju.

2. Zabrana oglašavanja usmjerenog na opću javnost

a) Područje primjene usklađenih pravila

93. Međutim, moj zaključak u pogledu iscrpnog usklađenja ostvarenog člankom 72. Uredbe o biocidnim proizvodima ne znači da su tim aktom usklađeni svi aspekti oglašavanja biocidnih proizvoda, uključujući pitanje jesu li države članice nadležne zabraniti određene vrste oglašavanja.

94. U tom zadnjem pogledu, smatram da tekst navedene odredbe – u kojem je određeno koji se navodi o sigurnoj uporabi i rizicima od biocidnih proizvoda moraju, a koji se ne smiju koristiti – ne dopušta donošenje zaključka da je državama članicama oduzeta nadležnost da zabrane oglašavanje.

95. Točno je da se može tvrditi da postojanje te konkretne odredbe o obveznim i zabranjenim navodima u oglasima za biocidne proizvode sugerira da je zakonodavac Unije htio da oglašavanje tih proizvoda bude moguće te da nacionalno zakonodavstvo koje zabranjuje aspekte oglašavanja narušava korisni učinak članka 72. s obzirom na to da ta odredba postaje bespredmetna ako nema oglašavanja.

96. Kada je riječ o normativnom kontekstu, ponovno podsjećam na to da je članak 72. Uredbe o biocidnim proizvodima jedina odredba te uredbe koja se odnosi na oglašavanje[55].

97. Činjenica da je oglašavanje u Uredbi o biocidnim proizvodima uređeno samo člankom 72. u suprotnosti je s pristupom u Direktivi 2001/83, čija je glava VIII. izričito posvećena oglašavanju te sadržava nekoliko odredbi (članci 86. do 100.) koje podrobno opisuju situacije u kojima države članice moraju ili mogu zabraniti oglašavanje lijekova za humanu primjenu odnosno u kojima je njihovo oglašavanje dopušteno[56].

98. Šturost Uredbe o biocidnim proizvodima kada je riječ o oglašavanju razlikuje se, u manjoj mjeri, i od članka 66. Uredbe (EZ) br. 1107/2009[57], koji državama članicama omogućuje da ograniče oglašavanje u određenim medijima te sadržava pravila o obveznim i zabranjenim elementima oglasa, kao što je pravilo da oglasi ne smiju sadržavati nikakav „vizualan prikaz

[54] Vidjeti članak 1. stavak 1. Uredbe o biocidnim proizvodima.

[55] Članak 48. Uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju, koji je dio glave VII., „Zajedničke i završne odredbe", u vezi s uvodnom izjavom 67. te uredbe, predviđa na sličan način štura pravila o oglašavanju.

[56] Vidjeti članak 87. stavak 1. i članak 88. stavci 1. do 3. Direktive 2001/83.

[57] Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL 2009., L 309, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 61., str. 52.)

potencijalno opasnih postupaka, kao miješanje ili primjenu bez zadovoljavajuće zaštitne odjeće, niti uporabu blizu hrane ili uporabu od strane ili u blizini djece [kao što je miješanje ili primjena bez zadovoljavajuće zaštitne odjeće, uporaba blizu hrane ili uporaba od strane ili u blizini djece]".

99. S obzirom na te okolnosti, smatram da bi zakonodavac Unije oblikovao uravnoteženija pravila da je htio državama članicama oduzeti nadležnost da zabrane određene vrste oglašavanja. Mojem stajalištu o tom pitanju dodatno ide u prilog činjenica da u Uredbi o biocidnim proizvodima postoje odstupanja u pogledu proizvoda koji ne ispunjavaju uvjete za odobrenje ili proizvoda koji sadržavaju nove aktivne tvari [58], odnosno činjenica da zakonodavac Unije u toj uredbi zahtijeva pridavanje posebne pozornosti zaštiti ranjivih skupina, kao što su trudnice i djeca [59].

100. S obzirom na navedeno, zaključujem da se Uredbi o biocidnim proizvodima ne protivi sporna zabrana. Slično onomu što je gore navedeno [60], ta zabrana ipak mora biti u skladu s ograničenjima koja proizlaze iz članaka 34. i 36. UFEU-a.

b) Ograničenja koja proizlaze iz članaka 34. i 36. UFEU-a

101. Prema mojemu mišljenju, spornu zabranu oglašavanja mora se smatrati „načinom prodaje". Naime, ta se zabrana ne odnosi na zahtjeve primjenjive na proizvode o kojima je riječ te ističem da Sud ograničenja koja utječu na mogućnost trgovaca da se oglašavaju dosljedno smatra obuhvaćenima tom kategorijom [61].

102. S obzirom na uvjete izložene u prethodnom odjeljku, koji se moraju ispuniti kako sporna zabrana ne bi podlijegala članku 34. UFEU-a [62], ističem da se ta zabrana primjenjuje na sve trgovce koji su aktivni na relevantnom tržištu, bez diskriminacije na temelju državljanstva.

103. Nešto se složenijom čini ocjena pitanja utječe li ta zabrana na proizvode iz drugih država članica više nego na domaće proizvode.

104. Sud je utvrdio da nacionalna pravila koja obvezuju trgovce da promijene oblik ili sadržaj reklamne kampanje podliježu članku 34. UFEU-a [63].

105. Međutim, ovaj se predmet ne odnosi na nužnost promjene sadržaja promidžbene kampanje, već na potpunu nemogućnost da se ikakva kampanja usmjeri na opću javnost kada je riječ o četirima kategorijama biocidnih proizvoda.

106. Iako je Sud više puta uvažio da određene zabrane oglašavanja mogu ograničiti količinu prodaje, za nekoliko je njih smatrao da ne podliježu članku 34. UFEU-a.

[58] Vidjeti članak 55. Uredbe o biocidnim proizvodima.

[59] Uvodna izjava 3. Uredbe o biocidnim proizvodima

[60] Vidjeti točku 19. ovog mišljenja.

[61] Vidjeti, primjerice, presudu DocMorris, t. 37., ili presudu od 9. veljače 1995., Leclerc-Siplec (C-412/93, EU:C:1995:26, t. 22.; u daljnjem tekstu: presuda Leclerc-Siplec). Vidjeti također mišljenje u predmetu A, t. 71.

[62] Vidjeti točku 42. i sljedeće točke ovog mišljenja.

[63] Presuda od 12. prosinca 1990., SARPP (C-241/89, EU:C:1990:459, t. 29. i 30.) (koja je prethodila presudi Keck i Mithouard). Vidjeti također presudu od 15. srpnja 2004., Douwe Egberts (C-239/02, EU:C:2004:445, t. 52. i navedena sudska praksa)

107. To je bio slučaj s nacionalnim pravilima koja su sektor distribucije isključivala iz televizijskog oglašavanja [64], nacionalnim pravilima koja su ljekarnicima zabranjivala da izvan svojih ljekarni oglašavaju kvazifarmaceutske proizvode [65] odnosno s nacionalnim pravilima koja su dopisnim ljekarnama zabranjivala reklamnu kampanju u obliku nagradne igre [66].

108. Međutim, točno je da je Sud u presudama De Agostini i Gourmet International Products utvrdio da se ne može isključiti mogućnost da potpuna zabrana više utječe na proizvode iz drugih država članica [67]. Ipak, čini se da logika kojom se Sud vodio sugerira da je (moguće) postojanje ograničenja obuhvaćenog člankom 34. UFEU-a proizlazilo iz konkretne prepreke s kojom je odnosni trgovac bio suočen prilikom ulaska na nacionalno tržište. U presudi De Agostini, koja se odnosila na zabranu televizijskog oglašavanja usmjerenog na djecu mlađu od 12 godina i oglašavanja koje dovodi u zabludu, pitanje kvalifikacije te mjere ostalo je otvoreno, pri čemu je Sud uputio na navod društva De Agostini da je televizijsko oglašavanje „jedini oblik promidžbe koji mu može djelotvorno omogućiti da se probije na švedskom tržištu” [68].

109. Slično tomu, zaključak Suda u presudi Gourmet International Products da je švedska zabrana oglašavanja alkoholnih pića činila prepreku trgovini bio je povezan s navodom da je konzumacija tih pića „povezana s tradicionalnim društvenim praksama te s lokalnim navikama i običajima” [69]. Činjenica da su se publikacije s oglasima mogle distribuirati na mjestima prodaje nije dovodila u pitanje taj zaključak zato što je, u tom predmetu, „društvo u potpunom vlasništvu Švedske Države, koje [je imalo] monopol u maloprodaji u Švedskoj, na tim mjestima prodaje zapravo distribuira[lo] samo vlastiti časopis” [70].

110. Naposljetku, u presudi Deutsche Parkinson Vereinigung, zaključak Suda u pogledu ograničavajućih učinaka zabrane dopisne prodaje temeljio se na utvrđenju da je ta metoda prodaje činila, za ljekarne koje su je koristile, važnije, *ako ne i jedino*, sredstvo pristupa dotičnom nacionalnom tržištu [71].

111. Činjenično stanje ovog predmeta, kako je izloženo u odluci kojom je upućen zahtjev, ne upućuje na to da su tužitelji bili suočeni s takvom početnom preprekom prilikom uvođenja na francusko tržište proizvodâ iz drugih država članica.

112. Iako sporna zabrana može utjecati na količinu prodaje, ističem da njome nije zabranjeno svako oglašavanje.

113. Oglašavanje usmjereno na profesionalne korisnike i dalje je moguće, što znači da trgovci imaju na raspolaganju kanal za probijanje na tržištu.

64 Presuda Leclerc-Siplec, t. 20. do 24.

65 Presuda od 15. prosinca 1993., Hünermund i dr. (C-292/92, EU:C:1993:932, t. 22. do 24.)

66 Presuda DocMorris, t. 39. do 45. Vidjeti također, u drukčijem činjeničnom kontekstu, presudu Karner, t. 42. i 43.

67 Presude od 9. srpnja 1997., De Agostini i TV-Shop (C-34/95 do C-36/95, EU:C:1997:344, t. 42.; u daljnjem tekstu: presuda De Agostini), i od 8. ožujka 2001., Gourmet International Products (C-405/98, EU:C:2001:135, t. 19.) (u daljnjem tekstu: presuda Gourmet International Products)

68 Presuda De Agostini, t. 43. i 44.

69 Presuda Gourmet International Products, t. 21.

70 *Ibid*., t. 23.

71 Presuda Deutsche Parkinson Vereinigung, t. 25.

114. Usto se ne čini, u suprotnosti s činjeničnim stanjem u presudi Gourmet International Products, da na tržištu postoji bilo kakav obrazac, kao što je kontrola nekog monopolista nad distribucijskim mjestima, koji bi mogućnost probijanja do profesionalnih korisnika učinio iluzornom.

115. Naposljetku, u suprotnosti s činjeničnim stanjem upravo navedenog predmeta, biocidni proizvodi ne čine se sličnima alkoholnim pićima s kojima lokalni korisnici mogu imati posebnu društvenu poveznicu utemeljenu na tradiciji.

116. S obzirom na te okolnosti, zaključujem da zabrana oglašavanja određenih biocidnih proizvoda usmjerenog na opću javnost nije ograničenje trgovine koje podliježe članku 34. UFEU-a.

117. Međutim, za slučaj da se Sud ne složi s tom analizom i zaključi da sporna zabrana čini ograničenje trgovine, u nastavku ću ponuditi razloge koji, prema mojemu mišljenju, opravdavaju tu zabranu.

118. S obzirom na analizu koju sam proveo u prethodnom dijelu ovog mišljenja [72], ističem da se sporna zabrana može opravdati ciljem zaštite javnog zdravlja i okoliša u mjeri u kojoj je namijenjena ograničavanju uporabe proizvoda koji „zbog svojih intrinzičnih svojstava i povezanih načina uporabe mogu predstavljati rizik za ljude, životinje i okoliš” [73]. Osim toga, francuska vlada istaknula je pogrešnu uporabu insekticida, osobito na privatnim gospodarstvima, opasnost od zatrovanja drugih vrsta uslijed nepravilne uporabe rodenticida te rizike koje onečišćenje voda uslijed uporabe odnosnih insekticida može predstavljati određenim vrstama.

119. Zabrana oglašavanja usmjerenog na opću javnost usto se čini prikladnom za ostvarenje gore navedenog cilja, zato što može spriječiti promidžbene poruke koje mogu izazvati povećanu uporabu biocidnih proizvoda koje je nacionalni zakonodavac prepoznao kao posebno problematične.

120. Kada je riječ o njezinoj nužnosti, ističem da se sporna zabrana odnosi samo na oglašavanje usmjereno na privatne korisnike, a ne na oglašavanje usmjereno na profesionalne korisnike, što se čini dosljednim cilju ograničavanja nepravilne uporabe odnosnih proizvoda.

121. Što se tiče mogućih alternativa razmatranih u točkama 70. do 75., one i u predmetnom kontekstu imaju, *mutatis mutandis*, iste slabe točke. Naposljetku i slično onomu što sam istaknuo u pogledu zabrane popusta i sličnih poslovnih praksi, oglašavanje usmjereno na opću javnost i dalje je dopušteno u odnosu na sve proizvode zahvaćene zabranom ako ti proizvodi predstavljaju nizak rizik, to jest ako ispunjavaju uvjete za pojednostavljeni postupak odobrenja u skladu s člankom 25. Uredbe o biocidnim proizvodima [74]. To pokazuje, kao što je to već navedeno, da je nacionalni zakonodavac htio ograničiti nepotrebnu primjenu sporne zabrane.

122. S obzirom na te okolnosti te za slučaj da Sud, protivno mojem prijedlogu, zaključi da sporna zabrana čini ograničenje trgovine koje podliježe članku 34. UFEU-a, smatram da tu zabranu opravdava cilj zaštite javnog zdravlja i okoliša, da je prikladna za ostvarenje tog cilja te da ne prekoračuje ono što je nužno za njegovo ostvarenje.

[72] Vidjeti točku 63. i sljedeće točke ovog mišljenja.

[73] Uvodna izjava 1. Uredbe o biocidnim proizvodima i točka 67. ovog mišljenja

[74] Vidjeti točku 76. ovog mišljenja.

V. Zaključak

123. S obzirom na navedeno, predlažem da Sud na pitanja koja je uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) odgovori na sljedeći način:

Nacionalne odredbe, kao što su one iz članaka L. 522-18 i R. 522-16-1 Zakonika o okolišu, koje, u vezi s prodajom biocidnih proizvoda vrste 14 i 18, kako su utvrđeni u Prilogu V. Uredbi br. 528/2012, zabranjuju popuste, rabate, povrate, razlikovanja općih i posebnih uvjeta prodaje, davanje besplatnih primjeraka i sve druge slične radnje ne protive se ni Uredbi (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda ni članku 34. UFEU-a.

Nacionalno pravilo, kao što je ono iz članaka L. 522-5-3 i R.522-16-2 Zakonika o okolišu, koje zahtijeva uporabu dodatnog navoda u oglasu usmjerenom na profesionalne korisnike za biocidne proizvode vrste 14 i 18, kako su utvrđeni u Prilogu V. Uredbi br. 528/2012, ili vrste 2 i 4, kako su utvrđeni u tom istom prilogu, a koji su, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006, razvrstani kao opasni za vodeni okoliš, uvršteni u 1. kategoriju: akutna toksičnost 1. kategorije (H400) i kronična toksičnost 1. kategorije (H410), protivi se članku 72. Uredbe br. 528/2012.

Članci L. 522-5-3 i R.522-16-2 Zakonika o okolišu, koji zabranjuju oglašavanje biocidnih proizvoda koji pripadaju istim kategorijama, a koje je usmjereno na opću javnost, ne protive se ni Uredbi br. 528/2012 ni članku 34. UFEU-a.